

Protokoll frå styremøte 16. juni 2022

Til stades: Erik Ulfsby, Eli Bjørhusdal, Terje Lohndal, Kjetil Gundersen og Hege Myklebust (vara)
Forfall: Lodve Solholm
Frå sekretariatet: Jo Inge Fisketjøn (stabssjef, S 40/22), Sturla Berg Olsen (S 43/22) Åse Wetås (direktør) og Åsa Kaldhussæter (seniorrådgjevar)
Møtestad: Teams
Møtetid: 13:00–15:00
Møteleiar: Ulfsby
Referent: Kaldhussæter

Sakliste styremøte

Konstituering

S 32/22 Godkjenning av innkalling og sakliste, habilitet
S 33/22 Godkjenning av protokoll frå styremøtet 7. april 2022

Informasjonssaker

S 34/22 Direktørens orientering
S 35/22 Referat frå etatsstyringsmøte 6. mai 2022
S 36/22 Nytt frå fagråda
S 37/22 Høyringar
S 38/22 Mediesaker
S 39/22 Riksrevisjonens revisjonsberetning for 2021
S 40/22 Rekneskap og økonomisk situasjon per 30. april 2022
S 41/22 Systematisk arbeid med sjukefråvær
S 42/22 Nye språkrådet.no

Vedtaksaker

S 43/22 Normeringssaker
S 44/22 Målstruktur 2023
S 45/22 Teiknspråkprisen 2022 – innstilling frå juryen

Drøftingssaker

S 46/22 Endringar i styrets årshjul 2023
S 47/22 Utgreiing om fast forskings- og utviklingsmiljø, norsk språk
S 48/22 Eventuelt

Konstituering

S 32/22 Godkjenning av innkalling og sakliste, habilitet

Sakspapir: Saklista 16. juni

Vedtak: Innkallinga og saklista er godkjende.

S 33/22 Godkjenning av protokoll frå styremøtet 7. april 2022

Sakspapir: Framlegg til protokoll

Vedtak: Protokollen frå styremøtet 7. april 2022 er godkjend.

Informasjonssaker

S 34/22 **Direktørens orientering**

Sakspapir: Ingen

Direktøren orienterte mellom anna om:

- Ny medarbeidar på plass i vikariat i seksjon 1 (kultur- og mediefeltet). Ny medarbeidar på veg inn i vikariat på skulefeltet (oppstart i august). Ny fast medarbeidar på plass i seksjon 3 (oppstart i august).
- Tilsetjing av ein lærling i innhaldsproduksjonsfaget frå hausten.
- To stillingar blir lyste ut i august: ei seniorrådgjevarstilling i språkteknologi etter ein medarbeidar som slutta i mai, og ny utlysing av førstekonsulent/rådgjevar til stabsseksjonen.
- Språkrådet hadde i mai besøk av den walisiske 1. ministeren. Han ønskte ei orientering om Språkrådets arbeid med fleirspråklegheit og minoritetsspråk. Viktig høve til å utveksle om språklovgeving og språkpolitikk i Noreg og Wales.
- KUD har bede Språkrådet om å bidra i arbeidet med å utforme ein rettleiar for språkleg sektoransvar.
- Arbeidet med å styrkje kjennskapen til pliktene som følgjer språklova og språkpolitikken ute i departementa.
- KUD har sendt utkast til forskrift til språklova på høyring, med frist 1. oktober.
- Språkrådets interne språklovprosjekt blir avslutta i august, og det er lagt en plan for innfasing av lovoppgåvene i ordinær drift.
- Vi vil i august delta på Arendalsuka i eit programopplegg som Nav står som arrangør for. Språkrådet har gjennom det siste året delteke i Navs språkpodkast «På godt navsk», som blir brukt i internopplæring, men som òg ligg tilgjengeleg for ålmenta.

I samband med direktørens orientering orienterte styreleiar om at KUD vil utvide styret med to faste medlemmar ut styreperioden. Hege Myklebust og Hilde Sollid har takka ja til verva som faste medlemmar, og to nye varaar er førespurde om å tre inn i styret.

Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 35/22 **Referat frå etatsstyringsmøte**

Sakspapir: Utkast til referatet frå etatsstyringsmøtet 6.5.2021

Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 36/22 **Nytt frå fagråda**
Sakspapir: Notat frå fagrådssekretæranane
Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 37/22 **Høyringar**
Sakspapir: Lenkje til språkrådets høyringar og høyringssvar

Språkrådet har levert to høyringssvar: høyring om rapporten Finansiering av universiteter og høyskoler og høyring om endringar i domstolsstrukturen.

Vi har for tida éi høyring ute: høyring om fellesoffentlege omgrep.

Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 38/22 **Mediesaker**
Sakspapir: Notat frå kommunikasjonsseksjonen
Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 39/22 **Riksrevisjonens revisjonsberetning for 2021**
Sakspapir: Riksrevisjonens revisjonsberetning for 2021
Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 40/22 **Rekneskap og økonomisk situasjon per 30. april 2022**
Sakspapir: Notat frå stabssjefen og rekneskap per 30. april 2022
Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 41/22 **Systematisk arbeid med sjukefråvær**
Sakspapir: Notat frå direktøren
Vedtak: Styret tek saka til orientering.

S 42/22 **Nye språkrådet.no**
Sakspapir: Notat frå nettredektør John Erik Lindgren
Vedtak: Styret tek saka til orientering.

Vedtakssaker

S 43/22 Normerings saker

Sakspapir: Saksførelegg frå direktøren og forslag frå fagrådet for normering og språkobservasjon

Vedtak:

- 1 Formene *apogé, jubilé, mausolé, musé, perigé* og *propylé* går ut av rettskrivningen i bokmål og nynorsk slik at formene *apogeum, jubileum, mausoleum, museum, perigeum* og *propyleum* blir stående som eneformer.
- 2 Intetkjønnsord på trykklett *-el* og *-er* skal i bokmål ha fullform uten sammentrekking som eneform i bestemt form entall.

Endringa omfatter følgende ord på *-el*: *babbel, barsel, beksel, bendsel, bindsel, bissel, bredsel, brensel, dangel, deksel, dingel, eksempel, esel, fengsel, fikkel, flygel, gissel, gjemsel, gjømsel, hengsel, juggel, kapittel, kjekkel, kjørel, knussel, kobbelt, koppel, kvakkel, kvartel, middel, mirakel, møbel, mummel, orakel, orgel, prassel, preambel, prikkel, rabbel, rakkelt, rammel, rangelt, rasselt, rekelt, rektangel, ringelt, rukkelt, rummelt, røkkelt, sampelt, sekelt, sikkelt, singelt 'singling', skrakkel, skrammelt, skrangelt, skrasselt, skremmelt, skvakkelt, sommelt, spenselt, spetakkel, stempel, stengsel, strøsselt, støpselt, sukkelt, søppelt, tabernakelt, taffelt, takkel, tasselt, tempelt, tingelt, tingeltangel, trasselt, treakelt, triangelt, trøbbelt, tukkel, varsel, vehikkelt, vingelt, vringelt, økselt og åtselt.*

Endringa omfatter vidare følgende ord på *-er*: *barometer, hygrometer, petimeter, termometer* og alle andre intetkjønnsord på *-meter*; *heksaeder, polyeder* og alle andre intetkjønnsord på *-eder*; *alter, anker, bolster, bulder, charter, diopter, dunder, eiter, filter, flitter, foster, galder, gelender, gitter, glitter, gnelder, helikopter, hilder, hinder, hylster, ister, kateter, klister, kloster, klunder, krater, kvidder, kvitter, monster, mylder, mønster, mørker, orkester, paternoster, pister, plaster, plekter, plunder, rabalder, raster, register, semester, senter, septer, silder, sinder, sjarter, skvalder, smulder, spekter, sutter, teater, tinder, tornister, under, vater og vidunder.*

- 3 Endringer som gjelder flertallsformer av intetkjønnsord på trykklett *-er* i bokmål:
 - a) Ordet *alter* skal ha formene *altera, alterne* og *altrene* i bestemt form flertall (før: *altera, altra* og *altrene*).
 - b) Ordet *anker* skal ha formene *ankera, ankerne* og *ankrene* i bestemt form flertall (før: *ankera, ankra* og *ankrene*).
 - c) Ordet *cover* '(plate)omslag' skal ha formene *cover* og *covere* i ubestemt form flertall (før: *cover*).

- d) Ordet *edder* skal i intetkjønnsbøyinga ha formene *edder* og *eddere* i ubestemt form flertall (før: *edder*) og formene *eddera* og *edderne* i bestemt form flertall (før: *eddera*).
- e) Ordet *eiter* skal ha formene *eiter* og *eitre* i ubestemt form flertall (før: *eiter* og *eitrer*) og formene *eitera* og *eitrene* i bestemt form flertall (før: *eitra* og *eitrene*).
- f) Ordet *klander* skal i intetkjønnsbøyinga ha formene *klander* og *klandre* i ubestemt form flertall (før: *klander* og *klandere*) og formene *klandera* og *klandrene* i bestemt form flertall (før: *klandera* og *klanderne*).
- g) Ordet *kvidder* skal ha formene *kvidder* og *kviddere* i ubestemt form flertall (før: *kvidder* og *kvidre*) og formene *kviddera* og *kvidderne* i bestemt form flertall (før: *kvidra* og *kvidrene*).
- h) Ordet *læger* 'liggeplass for dyr; hvileplass på fjellet for folk og fe' skal ha formene *læger* og *lægre* i ubestemt form flertall (før: *læger*) og formene *lægera* og *lægrene* i bestemt form flertall (før: *lægra* og *lægrene*).
- i) Ordet *pister* skal ha formene *pister* og *pistre* i ubestemt form flertall (før: *pister* og *pistrer*) og formene *pistera* og *pistrene* i bestemt form flertall (før: *pistra* og *pistrene*).
- j) Ordet *plunder* skal ha formene *plunder* og *plundre* i ubestemt form flertall (før: *plunder* og *plundrer*) og formene *plundera* og *plundrene* i bestemt form flertall (før: *plundra* og *plundrene*).
- k) Ordet *quarter* 'britisk vektenhet' skal ha formene *quarter* og *quartre* i ubestemt form flertall (før: *quarter* og *quartere*) og formene *quartera* og *quarterne* i bestemt form flertall (før: *quartera* og *quarterne*).
- l) Ordet *water* 'vannklosett' skal ha formene *water* og *watre* i ubestemt form flertall (før: *water* og *watere*) og formene *watera* og *watrene* i bestemt form flertall (før: *watera* og *watrene*).
- m) For alle øvrige intetkjønnsord på trykklett *-er* skal formene med endelsen *-a* i bestemt form flertall bare være fullformer uten sammentrekking. Endringa omfatter *barometer*, *hygrometer*, *petimeter*, *termometer* og alle andre intetkjønnsord på *-meter*; *heksaeder*, *polyeder* og alle andre intetkjønnsord på *-eder*; *beger*, *bolster*, *bulder*, *charter*, *chiffer*, *diopter*, *dunder*, *filter*, *flimmer*, *flitter*, *foster*, *fruentimmer*, *galder*, *gelender*, *gitter*, *glitter*, *gnelder*, *helikopter*, *hilder*, *hinder*, *hylster*, *ister*, *kadaver*, *kaliber*, *kammer*, *kateter*, *klammer*, *klister*, *kloster*, *klunder*, *kogger*, *krater*, *kvitter*, *lager*, *monster*, *mylder*, *mønster*, *mørker*, *nummer*, *offer*, *orkester*, *paternoster*, *plaster*, *plekter*, *rabalder*, *raster*, *register*, *semester*, *senter*, *septer*, *siffer*, *silder*, *sinder*, *sjarter*, *skimmer*, *skvalder*,

smulder, spekter, sutter, teater, tinder, tornister, tømmer, under, vardøger, vater, vidunder, værter og åger.

- 4 Ordet *abdomen* skal i bokmål ha formene *abdomen* og *abdomener* i ubestemt form flertall (før: *abdomen, abdomener* og *abdomina*) og formene *abdomena* og *abdomenene* i bestemt form flertall (før: *abdomena, abdomenene* og *abdominaene*). Videre skal ordet *omen* ha formene *omen* og *omener* i ubestemt form flertall (før: *omen, omener* og *omina*) og formene *omena* og *omenene* i bestemt form flertall (før: *omena, omenene* og *ominaene*).

- 5 Endringer som gjelder intetkjønnsord på *-um* (ikke *-eum* og *-ium*) i bokmål:

- a) Disse ordene får regelmessig bøyning etter mønsteret *falsum – falsumet – falsum/falsumer – falsa/falsumene: aktivum* (men se nedenfor), *depositum, dictum/diktum, falsum, fluidum, futurum, memorandum, metrum, multiplum, optimum, passivum* (men se nedenfor), *peritektikum, plenum, postskriptum, preteritum, referendum, responsum* og *ultimatum*.

Ordene *aktivum* og *passivum* skal i regnskapsbetydningen ha flertallsformene *aktiva – aktivaene* og *passiva – passivaene* som eneformer.

- b) Disse ordene får valgfritt norsk eller latinbasert bøyning i ubestemt og bestemt form flertall etter mønsteret *forum – forumet – fora/forum/forumer – foraene/foruma/forumene: forum, maksimum, minimum, pensum, serum, visum* og *votum*.

- c) Disse ordene får obligatorisk *-um* i bestemt form entall, men obligatorisk bortfall av *-um* i ubestemt og bestemt form flertall og bøyes etter mønsteret *femininum – femininumet – femininer – feminina/femininene: arkanum, femininum, imperfektum, interregnum, maskulinum, nøytrum, perfektum, pluskvamperfektum* og *supinum*.

- d) Ordet *spektrum* får denne bøyinga: *spektrum – spektrumet – spektrum/spektre – spektruma/spektrumene/spektrene*.

- e) Ordet *sentrum* får denne bøyinga: *sentrum – sentrumet – sentrum/sentre/sentra – sentruma/sentrumene/sentrene/sentraene*.

- f) Ordet *monstrum* får denne bøyinga: *monstrum – monstrumet – monstrum/monstre – monstruma/monstrumene/ monstrene*.

- g) Formene *omentum* og *verbum* blir tatt ut av rettskrivningen; *oment* og *verb* blir stående som eneformer.

- 6 Endringer som gjelder hankjønnsord på *-ius* i bokmål:

- a) Hankjønnsord på *-ius* får valgfritt bortfall av *-us* i bøyde former der det nå er obligatorisk bortfall. Endringa omfatter følgende ord: *auksjonarius*, *justitiarius*, *nuntius* og *radius*.
- b) Ordet *genius* får denne bøyinga: *genius* – *geniuser* – *geniuser* – *geniuser*.
- 7 Endringer som gjelder intetkjønnsord på *-ium* samt *tedium* i bokmål:
- a) Formene *adverbium* og *stipendium* går ut av rettskrivningen, slik at *adverb* og *stipend* blir stående som eneformer.
- b) Ordet *tedium* skal ha formen *tediuser* i ubestemt form flertall ved siden av den nåværende formen *tedium*.
- 8 Endringene under 1–7 ovenfor gjelder også sammensetninger med de nevnte ordene som etterledd.
- 9 *Hen* tas inn i normen i bokmål og nynorsk som kjønnsnøytralt pronomen.
- 10 *Diskret* tas inn som valgfri skrivemåte i bokmål og nynorsk ved siden av *diskré* i de betydningene *diskré* har i dag. *Diskret* blir stående som eneste skrivemåte i betydningen 'tydelig atskilt, distinkt'.
- 11 Sammensetninger med *millennium* får obligatorisk fuge-s i bokmål og nynorsk, mot i dag obligatorisk nullfuge.
- 12 Normeringa av de følgende substantivene blir justert i bokmål og nynorsk slik tabellen nedenfor viser:

substantiv	nåværende norm i bokmål	nåværende norm i nynorsk	forslag til ny norm	
			bokmål	nynorsk
<i>kjevle</i>	n	n	m/f/n	f/n
<i>kremt</i>	m/n	m/n	n	n
<i>kryp</i>	m/n	m/n	n	m/n
<i>kyss</i>	m/n	m/n	n	m/n

(m = hankjønn, f = hunkjønn, n = intetkjønn)

Normeringa av sammensetninger med et av disse fire ordene som etterledd skal i hvert tilfelle følge normeringa av grunnordet.

- 13 Endringer i bokmål og nynorsk som følge av revurdering av norvagiseringsvedtak:
- a) Formen *keitering* går ut av rettskrivningsnormene slik at *catering* blir eneform.

b) Formen *genever* tas inn i rettskrivningsnormene som valgfri form ved siden av *sjenever*.

14 Sammensetninger med retningsadverb som forledd skal i nynorsk ha fugen *-an-* foran vokal og valgfrihet mellom *-a-* og *-an-* foran konsonant.

15 Etter vedtak i styret blir vedtakene under punkt 1–8 ovenfor oversendt Kulturdepartementet for godkjenning.

16 Etter vedtak i styret blir vedtakene under punkt 9–14 ovenfor registrert i Norsk ordbank, kunngjort på passende måte av Språkrådet og ved anledning oppført i *Bokmålsordboka* og *Nynorskordboka*.

S 44/22 Målstruktur 2023

Sakspapir: Saksdokument med framlegg til vedtak

Vedlegg: Utkast til endringar i målstrukturdokumentet, førespurnad frå styreleiar om oppfølgingsmøte med leiinga i KUD, svar frå KUD på førespurnad, og målstruktur for 2022

Vedtak: Styret bed direktøren om å sende Språkrådets innspel til målstruktur for 2023 til Kulturdepartementet.

S 45/22 Teiknspråkprisen 2022 – innstilling frå juryen

Sakspapir: Juryens innstilling og oppdaterte statuttar for teiknspråkprisen

Vedtak: Odd Inge Schröder og Olle Eriksen tildeles Språkrådets tegnspråkpris 2022.

Drøftingssaker

S 46/22 Endringar i styrets årshjul 2023

Sakspapir: Notat frå direktøren og forslag til årshjul for 2023

Vedtak: Styret drøfta forslaget til endringar i styrets årshjul og stiller seg bak endringsforslaga.

S 47/22 Utgreiing om fast forskings- og utviklingsmiljø for norsk språk

Sakspapir: Notat frå direktøren

Vedtak: Styret får i utgreiingsperioden fast rapportering om utgreiingsprosjektet.

S 48/22 Eventuelt

Ingen saker til eventuelt.

Godkjenning

Protokoll frå møtet 7. april 2022 er godkjend 22. september 2022

Erik Ulfsby

Kjetil Gundersen

Eli Bjørhusdal

Terje Lohndal

Hege Myklebust